

สวค.		คำร้องขอ	
วันที่		ที่	
เวลา		ร. 5 ต. 11.	
		2550	1309

ที่ ศธ 04006/ 1285

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

13 มีนาคม 2550

เรื่อง ขออนุมัติหลักการการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ สำหรับแก้ไขปัญหาการรองรับนักเรียน
ในกรุงเทพมหานคร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ สำหรับแก้ไขปัญหาการรองรับนักเรียน
ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 70 ชุด

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายต้องการให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นั้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณา
แล้วเห็นว่าสามารถดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา 10 มาตรา 41 และมาตรา 58 ได้ โดยการจัดการศึกษา
ให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่าง
ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน โดยระดมกำลังช่วยกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้
ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาดำเนินการเพื่อให้เห็นผลในกรุงเทพมหานคร เป็น
ลำดับแรก โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการหารือร่วมกับกรุงเทพมหานคร
เพื่อร่วมมือกันพัฒนาให้มีสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพ สามารถให้บริการการศึกษาในกรุงเทพมหานครได้อย่าง
ทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม รวมทั้งหามาตรการและวิธีการแก้ไขปัญหาการรับนักเรียนในจุดวิกฤต เพื่อ

/ให้ที่เรียน.....

ให้มีที่เรียนเพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของชุมชนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในบางพื้นที่ ทั้งนี้มุ่งหวังให้นักเรียนได้เรียนใกล้บ้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ โดยมีรายละเอียดในเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย และขอเรียนสรุปสาระสำคัญเพื่อเสนอขอความเห็นชอบการดำเนินการจากคณะรัฐมนตรีดังนี้

1. ความเป็นมา

จากการสำรวจและศึกษาข้อมูลพบว่า ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น มีการเคลื่อนย้ายของประชากรเป็นจำนวนมาก มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในบางเขตพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทำให้สถานศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนไม่สามารถรองรับนักเรียนได้อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้น โดยในปีการศึกษา 2549 มีที่เรียนรวม 976 แห่ง 1,948 ห้องเรียน รองรับนักเรียนได้ 77,920 คน (ห้องเรียนละ 40 คน) แต่มีนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 83,638 คน นอกจากนี้ยังมีนักเรียนจากจังหวัดในพื้นที่ปริมณฑล และจังหวัดอื่น ๆ ในส่วนภูมิภาคข้ามเขตพื้นที่การศึกษามาเรียน ทำให้ต้องจัดหาที่เรียนเพิ่มขึ้นรวมแล้วไม่ต่ำกว่า 10,000 คน และต้องแก้ปัญหาด้วยการเพิ่มนักเรียนต่อห้องเป็น 50-60 คน ทำให้มีจำนวนนักเรียนต่อห้องเกินเกณฑ์ที่กำหนดส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการวางมาตรการเร่งด่วนให้ทันกับการรับนักเรียน ในปีการศึกษา 2550 และวางแผนแก้ปัญหาระยะยาว จึงได้หารือร่วมกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นองค์กรปกครองพิเศษที่มีศักยภาพสูง สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีทรัพยากรมากเพียงพอสำหรับดำเนินการ มาร่วมกันหามาตรการและวิธีการดำเนินการ

2. การดำเนินการที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรุงเทพมหานคร ได้ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งจัดทำ แผนที่ที่ตั้งสถานศึกษา (SCHOOL MAPPING) และระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS : GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM) ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา ทั้งจากการกระจายตัวของโรงเรียนในบางพื้นที่ การเรียนข้ามเขตพื้นที่การศึกษา การเคลื่อนย้ายของประชากรเนื่องจากการขยายตัวของชุมชนในบางพื้นที่ ซึ่งเกิดจากสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ผลกระทบในการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรโดยเฉพาะบ้านเอื้ออาทร และผลกระทบจากการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิ คำนิยมของผู้ปกครองที่ประสงค์จะให้บุตรหลานได้เรียนในโรงเรียนที่ดีมีชื่อเสียงและเชื่อถือว่ามีความคุณภาพ ทำให้สามารถนำมากำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในรูปแบบสหกิจเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่วิกฤติในระยะเร่งด่วน และการวางแผนแก้ไขปัญหาระยะยาวในปี

/การศึกษา.....

การศึกษาต่อไป จากการคาดคะเนจำนวนนักเรียนในช่วงปีการศึกษา 2550-2555 พบว่าจะต้องเพิ่มที่เรียนให้มีเพียงพอรองรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกเป็นรายปีแล้ว ต้องเพิ่มที่เรียนถึง 16,562 ที่ และการดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบสหกิจที่วางแผนไว้ นี้ จะช่วยแก้ไขปัญหามีที่เรียนเพียงพอรองรับนักเรียนในทุกเขตพื้นที่ นักเรียนได้เรียนอย่างมีคุณภาพ มีจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ห้องเรียนละ 40 คน และสามารถที่จะนำผลการดำเนินการไปขยายผลในส่วนภูมิภาคต่อไป

3. หลักการพื้นฐานการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ

การจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ สำหรับดำเนินการในกรุงเทพมหานครนั้น เป็นรูปแบบหนึ่งในการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เพิ่มการขยายชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดีมีคุณภาพและอยู่ใกล้เคียงทำหน้าที่เป็นโรงเรียนพี่เลี้ยง จัดครูที่มีประสบการณ์และชำนาญการสอนช่วยดูแลทั้งในเรื่องหลักสูตร แผนการสอน การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยี

ในขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ก็จะเน้นการขยายชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มากขึ้น เพื่อรองรับนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนทุกสังกัดเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะช่วยแก้ไขปัญหการรับนักเรียนให้มีที่เรียนเพียงพอแล้ว ยังจะช่วยแก้ไขปัญหาค่าความขาดแคลนครู ทั้งในเรื่องจำนวนครูที่ขาดแคลนและการขาดแคลนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อาทิ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น ทำให้คุ้มค่า ลดการลงทุน

4. วัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการ

4.1 ให้นักเรียนมีที่เรียนเพียงพอได้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้านทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ลดภาระและเวลาในการเดินทาง ซึ่งจะส่งผลให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น มีชีวิตที่อบอุ่น สามารถใช้เวลาว่างที่มีให้เป็นประโยชน์เพื่อการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมกิจกรรมที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ มีเวลาช่วยเหลือครอบครัว มีเวลาสำหรับการเล่นกีฬาเพื่อออกกำลังกายให้มีสุขภาพแข็งแรง

4.2 ให้มีสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพ ที่สามารถบริการการศึกษาได้อย่างทั่วถึง สามารถแก้ไขปัญหการรับนักเรียนในจุดวิกฤต รองรับการขยายตัวของชุมชนที่เพิ่มมากขึ้นในบางพื้นที่จากการ

/ เปิดใช้.....

เปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิ บ้านเอื้ออาทร โดยประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมมือกันแก้ไข ปัญหาแบบบูรณาการ ด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบ

4.3 ใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบสหกิจในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแบบอย่างการจัดการ การศึกษาให้แก่เขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

5. กรอบการดำเนินการ

5.1 วางแผนการแก้ไขปัญหาการรับนักเรียนในจุดวิกฤติ วางแผนการแก้ไขปัญหายุ่ง ยาว และกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนในแต่ละสังกัดอย่างชัดเจนตามศักยภาพที่โรงเรียนสามารถ ดำเนินการได้ โดยกำหนดจำนวนนักเรียนไม่เกิน 40 คน/ห้อง เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุขและ ได้มาตรฐาน

การแก้ปัญหาระยะเร่งด่วนในจุดวิกฤติเพื่อแก้ปัญหา การรับนักเรียนปี 2550	การแก้ปัญหาระยะยาว (พ.ศ. 2551-2555)
1) การขยายห้องเรียนและสนับสนุนโดยการเพิ่มบุคลากร ที่จำเป็นต่อการขยายห้องเรียน 2) การจับคู่สถานศึกษา เป็นระบบโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาระหว่างโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร และ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) การใช้ทรัพยากรร่วมกันตามความจำเป็น	1) การปรับระบบจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา ให้เป็นฐานเดียวกัน รวมทั้งการจัดทำแผนที่ ที่ตั้งสถานศึกษา และระบบข้อมูลสารสนเทศ ทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ ร่วมกันได้ 2) การสร้างอาคารเรียนเพิ่ม ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่เพียงพอ เพื่อให้มีที่ เรียนรองรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3) การจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่วิกฤติ 4) การปรับเปลี่ยนสภาพโรงเรียนประถมศึกษา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 5) ความร่วมมือกับการเคหะแห่งชาติเพื่อจัดที่ เรียนรองรับโครงการบ้านเอื้ออาทร

5.2 จัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU : MEMORANDUM OF UNDERSTANDING) ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับกรุงเทพมหานครในการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาและแก้ไขปัญหาการรองรับนักเรียน

5.3 ดำเนินการตามแผนการแก้ไขปัญหาภาระเร่งด่วนในจุดวิกฤติและแผนระยะยาว

5.4 ดำเนินการศึกษาวิจัยการรับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา และวิจัยผลการดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบสหกิจ

5.5 ติดตามประเมินผล สรุปรายงานผลการดำเนินการ และเผยแพร่รูปแบบการดำเนินการ

6. ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ.2550-2555

7. งบประมาณ ในส่วนที่เสนอขอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักการในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรุงเทพมหานคร ตกลงรายละเอียดกับสำนักงบประมาณ รวม 1,294,174,320 บาท

การแก้ไขปัญหาภาระเร่งด่วนในจุดวิกฤติเพื่อแก้ปัญหา การรับนักเรียนปี 2550	การแก้ไขปัญหาระยะยาว (พ.ศ. 2551-2555)
1) งบประมาณสำหรับการเพิ่มบุคลากรที่จำเป็นต่อการขยาย ห้องเรียนของกรุงเทพมหานคร (1 คน ต่อจำนวนนักเรียน 20 คน) จำนวน 22 คน วงเงิน 2,014,320 บาท 2) งบประมาณสนับสนุนการดำเนินการจับคู่สถานศึกษา เป็น ระบบโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง รวม 133 แห่ง แห่งละ 20,000 บาท รวมวงเงิน 2,660,000 บาท - ค่าพาหนะสำหรับนักเรียน/ครู เดินทางไปจัดทำกิจกรรมการ เรียนการสอนในโรงเรียนที่มีการจับคู่สถานศึกษา - ค่าผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ดำเนินการร่วมกัน - ค่าอบรมพัฒนาครู ผู้บริหาร รวมวงเงิน 4,674,320 บาท	1) งบประมาณสำหรับการสร้างอาคารเรียนเพิ่ม ใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีพื้นที่เพียงพอ เพื่อให้มีที่เรียนรองรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น อาคารละ 11.5 ล้านบาท 52 อาคาร วงเงิน 598 ล้านบาท 2) งบประมาณการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่ วิกฤติ 5 แห่ง แห่งละ 105 ล้านบาท วงเงินรวม 525 ล้านบาท สร้างอาคารเรียนเพิ่มในพื้นที่วิกฤติ 2 แห่ง วงเงิน 43 ล้านบาท รวม 568 ล้านบาท 3) การขยายชั้นเรียน และการปรับเปลี่ยนสภาพ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นโรงเรียน มัธยมศึกษา 3 แห่ง วงเงิน 123 ล้านบาท รวมวงเงิน 1,289,500,000 ล้านบาท

/จึงเรียนมา.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณา

1. อนุมัติหลักการพื้นฐานการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ วัตถุประสงค์ กรอบการดำเนินการ ระยะเวลา และงบประมาณตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ ในข้อ 3 - 7 ข้างต้น
2. เห็นชอบหลักการในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรุงเทพมหานคร ตกลงรายละเอียดกับสำนักงานประมาณ ตามที่เสนอในข้อ 7

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร ศรีสอ้าน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทร. 0 2280 2943

โทรสาร 0 2281 5232

1 ๖๖๖

การจัดการศึกษารูปแบบสหกิจ

สำหรับแก้ปัญหาการรองรับนักเรียนในกรุงเทพมหานคร

เขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครเขต 1

เขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครเขต 2

กรุงเทพมหานคร

แบ่งออกเป็น 50 เขตการปกครอง

แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา 3 เขต

เขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครเขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ